

בבית הדין הצבאי המחוזי

במחוז שיפוטי צפון

בפני:

סא"ל טלי פריד - אב"ד

רס"ן יואב פרל - שופט

סרן יגאל שפיגלוס - שופט

בעניין:

התובע הצבאי

(ע"י ב"כ, סרן אבי סקוריק)

נגד

ח/XXX רב"ט מ' א'

(ע"י ב"כ, עו"ד גבי שמואלי)

הכרעת - דין

הנאשמת מורשעת, על פי הודאתה, בשתיים עשרה עבירות שעניינן גניבה, לפי סעיף 384+383(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (שניים עשר פרטי אישום) בהתאם לכתב האישום.

התיק נקבע לשיבת טיעונים לעונש ביום 7/4/2016 בשעה 12:00 בפני הרכב חיל-ים בראשות סגנית הנשיאה.

ניתנה היום, 1 במרץ 2016 והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

_____
שופט

_____
אב"ד

_____
שופט

גזר - דין

1. כתב האישום בו הורשעה הנאשמת מחזיק שניים עשר פרטי אישום בגין גניבה לפי סעיף 383(1) ו-384 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. לאורך תקופה בת שנה לערך, גנבה הנאשמת **שישה עשר (16) מכשירי טלפון סלולארי** מתוך כוורת הטלפונים בבסיס היחידה, שייטת **XXX**. באחד מקרים, גנבה מכשיר שהונח בפרגולה מול חדר הדיונים ביחידה. הנאשמת מכרה את מכשירי הטלפון לחנויות סלולאר, בתמורה לסכומים בני מאות שקלים, למעט המכשיר האחרון אותו גנבה, אשר נתפס בתיקה בסמוך לאחר לקיחתו, ומכשיר נוסף, שהיה בידי בן זוגה.
2. הנאשמת משרתת בצה"ל בתפקיד פקידה ומשתייכת למערך איתן, על רקע נסיבותיה האישיות אשר יפורטו בהמשך. אירועי הגניבה התפרשו על פני כל תקופת שירותה הצבאי, החל בסמוך לאחר גיוסה ביולי 2014, ועד לרגע תפיסתה עם המכשיר האחרון שגנבה. מאז אותו מועד משרתת הנאשמת בבסיס אחר ומתפקדת בצורה טובה.
3. בתחילה, כפרה הנאשמת בכתב האישום, אולם בהמשך חזרה בה מכפירה זו, הודתה בכל האישומים אשר יוחסו לה, והוצגו בפנינו ראיות וטיעוני הצדדים לעניין העונש.

טיעוני התביעה

4. התובע, בטיעוניו הסדורים, שטח בפנינו שורה של נסיבות מחמירות, בגינן עתר להשית על הנאשמת מאסר ממשי ממושך לצד רכיבי ענישה נוספים. ראשית, הדגיש כי מדובר במעשי גניבה רבים, שבוצעו כלפי קורבנות רבים. האירועים התפרשו על פני כשנה, תקופה ארוכה למדי, במהלכה לא חדלה הנאשמת ממעשיה, והם נגדעו רק לאחר שנתפסה סמוך לאחר גניבת המכשיר האחרון. שנית, טען כי מדובר בגניבה של חפץ, אשר מלבד ערכו הכספי, טמון בו ערך אישי רב, בשל היקף המידע האצור בו: מידע פרטי, אישי, לעיתים אינטימי, ולא בהכרח ניתן לשחזור.
- שלישית, עמד התובע על מאפייניו הייחודיים של הבסיס בו מדובר, בסיס שייטת **XXX**, והנפקות שיש לאירועי גניבה רבים, המתרחשים בבסיס מעין זה, על שגרת המחנה, ובעיקר הנזק הפוטנציאלי הרב שעלול היה להיגרם במקרה של דליפת נתונים המצויים בתוככי המכשירים הסלולאריים, כגון רשימת אנשי קשר וכיוצא באלו פרטי מידע. צוין, כי המתלוננים אינם רק כאלו ששרתו בבסיס, אלא גם כאלו שהתארחו בו מתוקף תפקידם. בין היתר, נגב על ידה מכשירו של קצין משטרה

בדרגת סנ"צ, כאשר בעת הגניבה הבחינה הנאשמת בתעודת השוטר, נבהלה מכך, אולם לא נמנעה מהשלמת העבירה ומיהרה למכור את הטלפון לחנות סלולאר. רביעית, הודגש כי הנאשמת ניצלה את היכרותה עם הבסיס, את מאפייניו, את הנגישות למכשירים ואת חובתם של הנוכחים להניח את המכשיר הסלולארי בכוורת המצויה ביחידה, בשל האיסור להכניסו לדיונים. בעניין זה הפנה התובע למכתבו של סגן כ', המפרט את השלכות אירוע גניבת מכשירו הסלולארי, בעיקר שעה שהיה בתפקיד קצין אבטחה באותה העת.

חמישית, עמד התובע על חומרתה של העבירה, אשר מלבד היותה כזו אשר פוגעת בקניינו של הפרט, נודעת לה חומרה צבאית מיוחדת, מקום בו רצף של אירועי גניבה בבסיס, בבחינת 'מכת גניבות', פוגע במרקם החיים החברתי והתפקודי של היחידה, בסולידאריות ובאמון ההדדי שבין חיילי הבסיס.

5. התובע ציין כי זהותם של רק מחצית מהמתלוננים ידועה, ואת היתר לא עלה בידי גורמי החקירה לאתר, והם נותרו עלומים, ללא כתובת לפיצוי על נזקם. באשר למניע, נטען כי מדובר בבצע כסף, מאחר והתמורה הכספית שנמסרה לנאשמת בעבור הטלפונים שימשה גם לצורכי מותרות. עוד נטען, כי במעשיה החטיאה גם את בן זוגה, בכך שסיבכה אותו במכירה של חלק מהמכשירים. התובע עמד על כך שהנאשמת נמנעה מלהעיד לעניין העונש, לא פרטה על אודות מניעיה, חרטתה או בחירתה בדרך של טיפול ושיקום.

6. הוגשו מטעם התביעה מספר פסקי דין, בהם התייחסות למתחם העונש ההולם עבירות מעין אלו. בגין מקרים קלים בהרבה מזה של הנאשמת, הוטלו עונשי מאסר ממשיים בני מספר חודשים. התובע חידד כי במקרה דנן קיים צבר של נסיבות מחמירות באופן משמעותי, בהשוואה לאותם מקרים שנדונו בפסקי הדין שהוגשו.

7. לאור טיעונים אלו עתר להטלת מאסר ממשי ממושך, מאסר מותנה, הורדה לדרגת טוראי, פיצויים לכלל המתלוננים - כל אחד על פי נזקו אשר פורט בכתב האישום ובגין עגמת נפש ואבדן המידע שהיה במכשיר, וכן קנס כספי על מנת לעקר את האינטרס הכלכלי שיש בביצוע עבירות מעין אלו.

טיעוני ההגנה

8. בפתח טיעונה עמדה הסנגורית על טיבו של שיקול הדעת המופעל על ידי בית הדין בעת גזירת העונש, ועל חובתו של בית הדין לראות לנגד עיניו, לצד חומרת העבירות, את האדם הניצב לפניו ואת נסיבותיו, שכן הענישה היא לעולם אינדיבידואלית. ברוח תיקון 113 לחוק העונשין, סקרה באת כוח הנאשמת את הערכים המוגנים, את

נסיבות ביצוע העבירות ואת מדיניות הענישה, ולאורם של כל אלו, עתרה להשית עונש מקל.

9. העבירות בהן הורשעה הנאשמת נועדו להגן על זכות הקניין. במובן זה, כך נטען, מידת הפגיעה בערך המוגן איננה גבוהה, מאחר ואין מדובר בגניבה של כסף או ארנק, אלא של מכשירי טלפון סלולאריים. באשר למידת הפגיעה בפרטיות, סוברת ההגנה כי היא נמוכה, באשר מרבית המכשירים הסלולאריים מוגנים באמצעות סיסמא, ולא נעשה על ידי הנאשמת כל ניסיון לחדור למידע אשר במכשירים.

10. עוד נטען, כי המניע לביצוע העבירה איננו בצע כסף, אלא צורך קיומי. מדובר בנאשמת אשר מתקיימת מן היד אל הפה, והיא עשתה בתמורה הכספית שקיבלה שימוש לצרכי קיום.

11. את מדיניות הענישה הנוהגת ביקשה ההגנה לגזור ממספר פסקי דין שהגישה לעיוננו. באחד המקרים (ע/12/11 בעניינו של סג"ם ו' ק') דובר על קצין שהורשע בגניבת טלפון סלולארי בדרך של **מציאה**, כאשר המכשיר הוחזר באותו היום לבעליו, בצירוף פיצוי. על הקצין הוטל מאסר מותנה והורדה לדרגת סמל. פסקי הדין הנוספים עסקו במעשי גניבה מסוג אחר - גניבת כרטיס אשראי וביצוע מספר עסקאות בו, גניבת רכוש אישי של חיילים וגניבת דלק מצה"ל.

12. נסיבותיה האישיות של הנאשמת פורטו אף הן על ידי ההגנה. מדובר בחיילת בודדה, אשר מגיעה ממשפחה חרדית ואינה בקשר עם הוריה, לאחר שחזרה בשאלה. היא חשה עצמה אבודה בעולם החילוני, נטולת תמיכה, נטולת הכוונה ערכית ונורמטיבית, כזרה אשר איבדה את דרכה. במקביל לשירותה הצבאי עובדת הנאשמת למחייתה במלצרות, מתגוררת בבית החייל והתמורה עבור הטלפונים שימשה אותה לצרכי מחייה.

13. בהיותה בעלת עבר נקי, להרשעתה בדין ולעונש אשר ייגזר עליה יהיו השלכות רבות, עד כדי נזק בלתי הפיך. היא בחרה להודות בכתב האישום, לחסוך זמן שיפוטי יקר ומזה כחצי שנה, מאז גילוי העבירות, היא משרתת בצורה תקינה וטובה ביחידה אחרת, לשביעות רצון מפקדתה.

14. על יסוד טיעונים אלו, ועל מנת שלא לפגוע בפוטנציאל שיקומה של הנאשמת, עתרה ההגנה להשית עליה עונש מקל, וככל שיוטל מאסר, עתרה כי יבוצע בדרך של עבודות צבאיות.

דיון והערכה

15. שקלנו את טיעוני הצדדים, על יסוד כתב האישום והראיות אשר הונחו בפנינו, ומצאנו כי מקרה זה המגלם שורה ארוכה של נסיבות מחמירות, אשר מחייבות תגובה עונשית ממשית.

16. שני ערכים מוגנים ניצבים ביסודן של העבירות בהן הורשעה הנאשמת. האחד עניינו זכות הקניין, ועליו עמדה גם ההגנה בטיעוניה. מדובר בזכותו של כל אדם לרכוש, להגנה על רכושו, למניעת פגיעה בו על ידי אחר, ובוודאי מניעת נטילתו על ידי אחר. בשונה מטיעוני ההגנה, אנו סבורים כי נטילת טלפון סלולארי, מהווה פגיעה של ממש בזכות הקניין, באשר אין מדובר בחפץ בעל ערך כספי בלבד, אלא באבדן של מידע רב האגור במכשיר, החל ברשימות ונתונים, המשך בהתכתבויות ומידע אישי וכלה בתמונות. בעידן בו אנו חיים הפך המכשיר הסלולארי לבעל ערך רב, ופעמים רבות המידע המצוי בו איננו ניתן לאחזור. בהיותו חפץ קטן, הניתן לגניבה בקלות, הפכה גניבתו לתופעה נפוצה. עמד על כך בית הדין הצבאי לערעורים:

"מעשי גניבת מכשיר סלולרי רבו לאחרונה, במדינה וגם בתוככי הצבא. מדובר במכשירים קטנים שנוחים להיגנב, ערכם רב ואצורים בהם פרטים אישיים רבים. בצד הפסול והכיעור שדבקים תמיד במעשים כאלה, נודעת להם חומרה מיוחדת כשנעשים הם בין חיילים, בתוככי יחידות צבאיות. אז פוגעים הם גם בערכי הרעות והאמון ההדדי שצריכים לשרור בין החיילים המשרתים בכפיפה אחת ומערערים את תחושת הביטחון של חיילים לגבי רכושם האישי ופרטיותם" (ראה ע/107/13 **התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט דוברובולסקי** (2013)).

17. הנה כי כן, לצד הערך החשוב שענינו זכות הפרט לקניין, ניצב ערך צבאי מוגן, וחשוב לא פחות, שעניינו מידת הפגיעה במרקם החיים ביחידה, הפגיעה בערך הרעות, האמינות וערעור יחסי האמון שבין חיילי היחידה. מעשים מעין אלו יוצרים אווירה חברתית רעועה, מהולה בחששות לציוד האישי, וחשדנות בין חיילים – כל אלו פוגעים במרקם החיים המשותף ובתפקודה של היחידה, אשר החיילים מצויים בה מכוח חובתם החוקית ודרישות התפקיד אותו הם ממלאים. בהינתן 'מכת גניבות' מעין זו שיצרה הנאשמת ביחידתה, מעייניהם של החיילים מוסטים מן העשייה המקצועית ועל כן פוגעת בתפקודם. מאחר והגניבות בוצעו לאורך שנה, היה במעשים כדי להעיב על האווירה ביחידה באופן גובר והולך לאורך הזמן. די לעיין

במכתבו של אחד המתלוננים, סרן (במיל') ר' כ' (ת/3), על מנת להתרשם מהשפעת מעשי הנאשמת על שגרת יומו של קצין בבסיס ותחושת הפגיעה שחווה.

18. בפנינו לא ניצב אירוע בודד, בבחינת מעידה חד פעמית. מדובר ברצף של גניבות, אשר בוצעו למן תחילת שירותה של הנאשמת ביחידה, ועד אשר נתפסה. לאורך תקופה ארוכה, בת כשנה, הייתה היחידה נתונה באווירת חשדנות וחששות. הנאשמת יזמה את ביצוע העבירות, לא הוחטאה על ידי אחר, ניצלה את היכרותה עם תנאי השגרה במחנה ולא חדלה ממעשיה מיוזמתה, אלא רק לאחר שנתפסה. היא לא נרתעה מלגנוב את מכשירו הסלולארי של קצין משטרה בכיר, ושום תמרור אזהרה מצפוני או ערכי לא גדע את הרצף. במעשיה, הפגינה **אדישות מוחלטת לפגיעה בקורבנותיה - הפגיעה הכלכלית, הפגיעה האישית והפגיעה התפקודית ביחידה.**

החומרה שבנסיבות אלו ברורה מאליה, והעובדה כי ברקע המעשים ניצב צורך כלכלי איננה ממעיטה ממנה.

19. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, מצאנו כי הפסיקה שהוגשה על ידי התובע אכן מלמדת על מדיניות זו, באשר היא עוסקת בעבירות דומות ומנתחת את השיקולים הרלבנטיים, היפים גם לענייננו. מנגד, מרבית הפסיקה שהוגשה על ידי ההגנה עוסקת אמנם בעבירות רכוש, אולם שונה במאפייניה ועל כן רלבנטית במידה נמוכה מאד.

20. בע/3/13 דן בית הדין הצבאי לערעורים בענייניו של סמל איתי פרנסס, אשר גנב **מכשיר סלולארי אחד בלבד** ומכר אותו לאחר. בבית הדין המחוזי נקבע מתחם עונש הולם של מאסר בפועל, שנע בין 45 ימים לשלושה חודשים, ועל הנאשם הוטלו שני חודשי מאסר בפועל. גזר הדין אושר על ידי ערכאת הערעור, תוך התייחסות למאפייניו הייחודיים של החפץ שנגנב והמידע האגור בתוכו.

21. במקרה אחר, ע/84/14, דן בית הדין הצבאי לערעורים בענייניו של רב"ט שמעון אלמוג, אשר גנב **שני מכשירים סלולאריים** מחבריו ליחידה ומכר אותם. נקבע, כי מתחם ענישה של מאסר בפועל שמשכו **בין חודשיים לארבעה חודשים** "הולם את מעשה עבירה שבפנינו, על רקע נסיבותיו ופגיעתו הקשה במרקם החיים המשותפים ביחידה" ועל כן נדחתה טענת ההגנה לפיה המשרעת הענישתית נמוכה יותר מכפי שנקבעה.

22. בענייניו של סמל דולב ביוס, ע/91/13, דובר במי שקיבל **לידיו שני מכשירים סלולאריים**, שנגנבו מחבריו ליחידה על ידי חייל אחר, אחד מהמכשירים הושב לבעליו. בית הדין המחוזי קבע מתחם ענישה של מאסר בפועל שנע בין חודשיים

לארבעה חודשים. ערעור ההגנה נדחה ובית הדין הצבאי לערעורים קבע כי המתחם שנקבע אכן הולם את המעשים, אשר בוצעו אגב ניצול תנאי שגרת החיים ביחידה הצבאית.

23. מהמקרים הללו, שנדונו על ידי בית הדין הצבאי לערעורים, אין לגזור גזירה שווה, שהרי בפנינו נאשמת שלא מעדה בגניבה אחת או שתיים, אלא הפכה את הגניבה לדפוס פעולה, מקור פרנסה, לאורך שנה. שישה עשר מכשירים סלולאריים נגנבו, שישה עשר נפגעים, אשר ספגו נזק כלכלי ואישי, ועל כך יש להוסיף את הפגיעה במרקם החיים ביחידה ובתפקודה, כמפורט לעיל.

בנסיבות זנן, ההבדל הכמותי – המספרי, הוא משמעותי ביותר, ומתוכו נגזר גם ההבדל ה"איכותי" המחמיר - השיטתיות שאפיינה את מעשי הנאשמת לאורך תקופה ארוכה, עד כדי שהפכה את מעשי הגניבה הרבים למעין 'עסק עברייני', מקור פרנסה, והיותה, עבור חנויות הסלולאר, 'ספקית מכשירים גנובים'.

24. גניבת טלפונים סלולאריים שיטתית עלתה בעניינו של סגן דור מלכה (צפ/109/15), אשר הורשע בגניבת חמישה מכשירי טלפון לאורך כחצי שנה. התובע עמד בהרחבה על נסיבותיו של תיק זה, תוך שהוא מדגיש שעניינה של הנאשמת חמור יותר, הן בשל היקף המעשים, הן בשל משך התקופה לאורכה בוצעו, הן בשל תכנית השיקום בה נטל הנאשם חלק, והן בשל בחירתו לפצות את המתלוננים עוד טרם סיום ההליך. על אותו קצין הוטל עונש מאסר ממשי בן חמישה חודשים, במסגרת אימוץ הסדר טיעון שנכרת בין הצדדים.

אכן, ניתן לראות את קווי הדמיון בין עניינו של הקצין לעניינה של הנאשמת שבפנינו, ואף אנו סבורים, כטענת התביעה, שמעשי הנאשמת כשלעצמם חמורים יותר בנסיבותיהם. יחד עם זאת, כאשר מדובר בקצין, חומרה יתירה ניבטת מעצם נשיאתן של דרגות קצונה, לנוכח הכישלון הפיקודי-ערכי והפגיעה בדמות הקצין.

25. עקרון ההלימה, המנחה בענישה, מחייב קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של נאשם, לבין העונש המוטל. במוקד עקרון ההלימה ניצבים **מעשי העבירה**, אשר מהם ייגזר מתחם העונש ההולם, לאור רמת הענישה הנוהגת. רק בשלב השני, בעת קביעת העונש **בתוך** המתחם, ייבחנו הנאשם העומד לדין ונסיבותיו האישיות.

26. לאחר שמצאנו כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא רבה, לאחר שבחנו את הנסיבות המחמירות בהן בוצעו העבירות, ולאורה של מדיניות הענישה הנהוגה, מצאנו כי **מתחם העונש ההולם את העבירות בהן הורשעה הנאשמת הינו מאסר ממשי, לריצוי בפועל, שמשכו נע בין חמישה לשמונה חודשים.**

27. הנאשמת לא הציגה תכנית שיקומית או טיפולית, ועל כן לא ניתן להצביע על שיקולי שיקום בגינם ראוי לסטות ממתחם העונש ההולם. בבואנו לקבוע את העונש אשר יוטל על הנאשמת בתוך המתחם שנקבע, ראינו לנגד עינינו את שיתוף הפעולה בחקירה ואת הודאתה באשמה, ככאלו אשר מבטאים נטילת אחריות וחרטה, על אף שחרטה מפיה לא נשמעה, גם לא בדברה האחרון. ראינו בבחירתה להודות באישומים ובעובדה כי היא משרתת מזה כחצי שנה ביחידתה החדשה בצורה תקינה, ולשביעות רצון מפקדתה, כצעד ראשון אפשרי במסלול החזרה לדרך הישר.

28. שקלנו אף את נסיבותיה האישיות המורכבות, כפי שפורטו על ידי באת כוחה ואף במכתבה של המפקדת (ס/1). אין ספק כי להרשעה ולעונש אשר יוטל עליה יהיו השלכות של ממש על המשך דרכה. כחיילת בודדה, אשר מקיימת את עצמה ללא תמיכה כלכלית ממאן דהו, שלילת החירות כרוכה גם בהכבדה כלכלית, לנוכח שלילת זכויות והטבות כספיות הניתנות לה על ידי צה"ל, מתוקף היותה בשירות חובה, ומתוקף היותה חיילת בודדה.

29. באשר לרכיבי הפיצויים והקנס, מצאנו טעם בדברי התובע. כאשר עסקין בעבירות רכוש, אשר בבסיסן מניע כלכלי, ראוי להטיל עונש הכולל רכיב של קנס כספי, על מנת לעקר את התועלת הכלכלית שבביצוע המעשים ולשלוח מסר בדבר העדר הכדאיות. בנוסף, בהינתן כי בתיק מתלוננים, אשר נגרם להם נזק, בין כספי, בין בעגמת נפש ואבדן מידע שהיה על המכשיר הסלולארי, ראוי בהחלט לפצותם.

30. יחד עם זאת, נוכח מצבה האישי של הנאשמת, סברנו כי **רכיבי הפיצויים והקנס, בשיעורים להם עתה התובע, יהוו נטל כבד ביותר, עד כדי בלתי אפשרי, ועלולים לדחוק אותה לדרך ללא מוצא. משכך, בחרנו לאזן את מכלול השיקולים, בכך שהמתלוננים אשר לא הוחזר להם המכשיר ולא פוצו על ידי גורם אחר – יפוצו על ידי הנאשמת בשיעור מתון, ובכך שלא יוטל על הנאשמת נטל כספי נוסף בדמות קנס.**

לאור כל המפורט לעיל, אנו גוזרים על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. שישה חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי שני ימי מעצרה בגין תיק זה. הנאשמת

תתייצב לתחילת ריצוי עונשה ביום 26/5/2016 עד השעה 11:00 בבס"כ XXX.

2. ארבעה חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל תעבור כל עבירה שיש בה יסוד של מרמה או יסוד של שליחת יד ברכוש הזולת.

3. הורדה לדרגת טוראי.

4. פיצויים למתלוננים כדלקמן:

- א. 2,000 ש"ח לסגן ר' כ'
 ב. 2,000 ש"ח לסגן א' נ'
 ג. 2,000 ש"ח לסני"צ ע' מ'
 ד. 2,000 ש"ח לסגן ד' ע'

הפיצויים יועברו על-ידי הנאשמת לכל אחד מהמתלוננים הללו, בהתאם לפרטים שתמסור התביעה, לא יאוחר מיום 30/6/2017.

זכות ערעור תוך 15 יום.
 ניתן היום, 19 במאי 2016, והודע בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט

אב"ד

שופט

העתק נכון מהמקור
 רס"ן רחלי עמוס
 ק' בית הדין

נערך על ידי ע.ס.
 בתאריך 19/05/2016
 חתימת המגיה: